

בַּלִּילָה בְּאַרְץ, שֶׁהִשְׁבַּח הַזֶּה
הוא בשלמות, להעלות את
כבוד הקדוש ברוך הוא מלמטה
ולזמר בשמחה של היחוד.

בא ראה, דוד המלך כתב, ה'
אלהי ישועתי וגו'. ה' אלהי
ישועתי, מתי הוא ישועתי?
באותו יום שהקדמתי שִׁבַּח
בַּלִּילָה אֶצְלֶךָ, אִזּוֹ הוּא יִשְׁוּעָתִי
ביום.

ובא ראה, שהרי בלילה, מי
שמשבח את רבונו בשבח של
התורה, או מתחזק בחזק ביום
בצד הימין, שהנה חוט אחד
יוצא מצד הימין, ואז נמשך
עליו ומתגבר בו, ועל כן אמר
ה' אלהי ישועתי יום צעקתי
וגו'.

ומשום כך אמר לא המתים
יהללו זה. לא המתים, משום
שצריך לשבח חי לחי. ומת לחי
לא כן, שכתוב לא המתים
יהללו זה, ואנחנו נברך זה,
שהרי אנו חיים, ואין לנו חלק
בצד המות כלל. חזקיהו אמר,
(שעיה לח) חי חי הוא יודך פמוני,
משום שחי מתקרב לחי. דוד
המלך הוא חי, והקרבה שלו
לחי העולמים, ומי שנקרב אליו
הוא חי, שכתוב ואתם הדבקים
בה' אלהיכם חיים כלכם היום,
וכתוב ובניהו בן יהוידע בן איש
חי רב פעלים מקבצאל.

פתח אותו היהודי אחריו ואמר,
(דברים ח) ואכלת ושבעת וברכת
את ה' אלהיך. וכי לא מברכים
את הקדוש ברוך הוא טרם
נאכל, והרי יש לנו להקדים
בברך, ולסדר את השבח שלו
[של רבונו] בראוי, ולברך את שמו
טרם שיברך מישהו אחר
בעולם, וכתוב (ויקרא ט) לא
תאכלו על הדם, אסור לו לאכל
טרם שיברך את רבונו, ועכשו

בארעא. דהאי תושבחתא איהו בשלימו,
לסלקא יקרי דקדשא בריך הוא מתתא,
ולזמרא בחדוה דיחודא.

הא חזי, דוד מלכא כתב, ה' אלהי ישועתי
וגו', ה' אלהי ישועתי, אימתי איהו
ישועתי. בההוא יומא דאקדמית תושבחתא
בליליא לגבך, פדין איהו ישועתי ביממא.

והא חזי, דהא בליליא, מאן דמשבח
למאריה בתושבחתא דאורייתא, פדין
אתקף בתקיפו ביממא בסטרא דימינא. דהא
חוטא חד נפקא מסטרא דימינא, וכדין
אתמשך עליה ואתתקף ביה. ועל דא אמר, ה'
אלהי ישועתי יום צעקתי וגו'.

ובגין כך אמר, (תהלים קטו) לא המתים יהללו
זה. לא המתים, בגין דאצטריך
לשבחא חי לחי. ומת לחי לאו הכי, דכתיב
לא המתים יהללו זה, ואנחנו נברך זה, דהא
אנן חיים ולית לן חולקא בסטרא דמותא
כלל. חזקיהו אמר, (ישעיה לח) חי חי הוא יודך
פמוני, בגין דחי אתקרב לחי. דוד מלכא
איהו חי, וקורבא דיליה לחי העולמים. ומאן
דאתקריב לגביה, איהו חי. דכתיב, (דברים ד)
ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כלכם
היום. וכתיב, (שמואל ב כ"ג) ובניהו בן יהוידע בן
איש חי רב פעלים מקבצאל.

פתח ההוא יודאי אבתריה ואמר, (דברים ח)
ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלקיך.
וכי לא מברכינן ליה לקדשא בריך הוא עד
לא ניכול, והא אית לן לאקדומי בצפרא
ולסדורי שבחא דיליה (דמאריה) פדקא יאות,
ולברכא בשמיהא עד לא יברך לאחרא
בעלמא. וכתיב (ויקרא ט) לא תאכלו על הדם,
אסור ליה למיכל עד לא יברך למאריה.